

1. søndag i fastetiden
10. mars 2019
Grindheim kyrkje
Matteus 26, 36 – 45

En flykaptein ble en gang intervjuet i en avis om hvordan det var å føre fly over lange havstrekninger, mellom kontinentene. Der er det minimalt å se på, kursen er stabil, og det hele virker veldig rutinemessig.

Flykapteinen fortalte at han av og til tok seg en liten blund. Kroppen krever sitt, sa han. Avisen kommenterte at folk med flyskrekk har rett.

Dette hørers jo noe usikkert ut, men så vidt jeg vet, har slike fly tre piloter. Jeg kjente en gang en flyger som var så glad, han hadde fått jobb som tredjestyrmann på ei transatlantisk rute. Jeg synes det hørtes ut som en kjedelig sjåførjobb.

Jesus og læresveinane hans kjempet også mot søvnen. Jesus har de siste dagene hisset på seg mektige motstandere. Han har ridd inn i Jerusalem på et esel, akkurat slik som det var forventet at Messias skulle gjøre. Han har veltet bordene til pengevekslerene i tempelet og jagd alle handelsfolkene ut.

Dette var farlig, og Jesus visste risikoen. Folkets ledere ville sørge for å rydde han av vegen. Jesus dreiv et livsfarlig spill.

Ennå hadde han en mulighet til å berge seg. Han kunne forlate Jerusalem i nattemørket og dra hjem til Nasaret. Så kunne han leve et stillferdig og fredlig liv som tømmermann og fått et langt liv. Men nei: Jesus hadde i oppgave han måtte gå inn i. Det sto om livet, ikke det lange livet, men det evige livet,. Ikke bare for han, men for alle mennesker.

Så selv om de var natt, så var det egentlig ikke søvnen Jesus kjempa mot. Han var i livsfare, og da sovner en ikke. Læresveinane, derimot, var ikke i livsfare, og de sovnet.

Jesus trengte sine støttespillere. Ver her og vak med meg, sa han. Men det klarte de ikke. De falt for fristelsen for å ta en sliten blund. Små blunder har lett for å bli langvarige, i alle fall midt på natta.

Mennesker utsettes for fristelser, og vi faller for dem. Rett som det er, skjer det. Vi har også hørt om kong David, den store helten fra Israels storhetstid. Han falt grundig.

Han hadde vært ute på taket ei søvnløs natt, og da fikk han se ei nydelig dame som bada. Hun var gift med en soldat som var i felten, og kongen klarte ikke å styre seg. Han måtte bare ha denne nydelige dama.

Når en synder, så skjer det at noe må gjøres for å dekke over det som har skjedd. Batseba, som hun het, hun ble gravid. Da kalte kong David mannen hennes hjem på perm. Ei natt hjemme ville nok føre til at Uria trodde at barnet var hans.

Men Uria var en prinsippfast mann. Når de andre soldatene var i felten og kjempet, ville ikke han kose seg med den nydelige kona si. Så han holdet seg unna kona, og kongen mislykkes i sin dekkoperasjon.

Da satte David i gang plan B. Han sendte Uria fremst i fronten, der det var ytterst farlig å krige. Og den planen lykkes. Nå kunne David gifte seg med Batseba.

Hvorfor faller vi for fristelser? Kong David klarte ikke å stå imot lystene sine. Læresveinane klarte ikke å stå imot søvnbehovet. De valgte det

enkleste. og mest behagelige. Minste motstands veg.

Noen andre som var i en hage, var Adam og Eva. De sviktet også. De fikk høre at de kunne bli som Gud, og det hadde de lyst til. Tenk det, kjenne godt og ondt, bli allmektig, det måtte være stas.

Det kan også være at det som frister er spennede eller moro. Som regel er det gøy å synde.

Og mange fristelser, de smaker veldig godt. De har rikelig med kalorier, og mange får mer enn nok av den slags.

Så konklusjonen er: Å falle for fristelse, det er det som er det beste for meg her og nå. Hva det fører til tenker jeg ikke så mye på. Nå vil jeg gjøre det som er best.

Menneskene er utstyrt med både samvittighet og intuisjon. Innerst inne vet vi mange ganger hva som er rett. Like vel gjør vi det vi har lyst til. Og så prøver vi å overbevise oss selv om at det egentlig er rett.

Kroppen krever sitt, sa flykapteinen. Og det å få nok søvn, det er jo viktig for helsa.

Kong David måtte jo sette sin beste soldat fremst i fronten. Klart det. Skal en vinne kriger, må en disponere sine mannskaper på den beste måten.

Og Jesus, han kunne jo tenkt på sin gamle mor og behovet for dyktige tømmermenn i Nasaret. Det er nok best jeg drar hjem og jobbet og sørger for at mamma får en verdig alderdom, kunne han tenkt. Det fjerde bud, det må jeg ta på alvor.

Det pleier ikke å være vanskelig å finne gode argumenter for å gjøre det som er galt. Til og med

bibelske argumenter kan vi finne. Det er så lett så. Dessuten må jeg jo unne meg noe godt, jeg også. Men det en har lyst til, blir jo ikke riktig av det.

Hva skal en så gjøre for å klare å gjøre rett? Det er 1000-kroners spørsmålet i dag.

Jesus strevde også med det. Han kunne ha sviktet i Getsemane, han visste det. Så han trengte støtte fra sine nære medarbeidere. Ver her og vak med meg!

Å stå alene er tungt. Å stå sammen med andre gjør oppgaven mye lettere. Det var første svar på det store spørsmålet.

Det andre svaret er, at det som er rett, det tjener fellesskapet. Å synde er en form for egoisme. Å ødelegge fellesskapet, det vil jeg før eller senere tape på.

Det tredje svaret er, at det som er rett, det er det som er best på sikt. Å falle for fristelsen medfører det gode ei kort stund her og nå. Å stå oppreist, det fører til at det gode vil følge meg inn i framtida. Å tenke langt fram, det gir meg motivasjon til å holde ut.

En fjerde god grunn, er at ei av de tyngste bøkene du kan bære med deg, det er dine egne synder. Mange bærer med seg en tung ryggsekk fordi de valgte minste motstands veg en gang for lenge siden.

En kollega fortalte en gang at han var blitt tilkalt til sykehjemmet. En gammel gubbe var veldig sjuk og veldig urolig. Og han ville snakke med presten. Presten kom, og mannen fortalte om et eller annet han hadde gjort en gang for lenge siden. Han angret veldig, og han ønsket tilgivelse. Så ble det skriftemål og nattverd.

Da klarte mannen å slappe av. Han ble rolig, og etter kort tid døde han fredelig. En fin historie, men tenk på alle de årene han bar på den tunge ryggsekken. Hvis det er noe viktig du bør gjøre, gjør det før du sitter på heimen.

Et femte svar på 1000-kroners spørsmålet er, at bønn hjelper for å leve rett. Jesus visste hva han måtte gjøre, og han ba intenst. Ikkje som eg vil, berre som du vil!

Hvordan kan jeg stå imot fristelse? Stå sammen med andre. Husk på fellesskapet. Gjør det som er best på sikt. Ikke bær med deg tunge bærer. Og Gud hører bønner fra mennesker som strever med livet.

Vi kan summere opp dette her med et at de mest kjente bibelversene fra GT. Ordtaka 4, 23: Ta vare på hjertet framfor alt, for livet går ut frå det.

Jesus ble fristet. Han fullførte løpet. Han gikk inn i fornedrelsen, smerten og døden. Hadde han ikke gjort det, da ville vi aldri ha hørt om han. Han ville vært et lite vindpust i verdenshistorien. Da hadde det ikke vært noen kirke. Da hadde det ikke vært noen tilgivelse for våre synder. Vi hadde vandret videre med våre ryggsekker.

Og hadde Jesus sviktet, da hadde det ikke vært noen oppstandelse. Da hadde vi ikke hatt noe håp.